

Dorpscanon van Folsgeare

Willem Sjerps Twijnstra

© foto Wytske Heida

Willem Sjerps Twijnstra

en

Japke Pieters Boomsma

Sjerp Gerbens en Sjoukje Willems trouwe op 31 oktober 1786 yn Jorwert. Se wurde dêr boer en boerin en yn 1787 wurdt Antje Sjerps berne. Yn 1788 ferhúzje se nei Baard, in doarpke dat wat fierderop leit. Nei de komst fan twa dochters wurdt harren soan Willem Sjerps berne yn 1792. Nei noch trije dochters, krije se wer in soan yn 1802, Gerben Sjerps. Dêrnei komme der noch in dochter en in soan.

Antje Sjerps trout yn 1809 mei Hielke Pieters Wiersma út Abbegea. Hielke Pieters is boeresoan en it pear begjint mei de stipe fan Hielke Pieters syn heit Pieter Rienks, in eigen boerebedriuw yn Abbegea.

Willem Sjerps giet, krekt as syn âldste suster, om 1812 hinne nei Abbegea en wurdt dêr boerefeint. Hy moetet hjir Japke Pieters Boomsma, dochter fan Pieter Gerrits Boomsma en Antje Freerks Bouwma, boer op'e pastorijbuorkerij.

Willem Sjerps en Japke Pieters trouwe yn 1816 en begjinne in winkeltsje yn it doarp. Dit bringt te min op en in jier letter regelet skoanheit dat Willem Sjerps boer wurdt op'e tsjerkebuorkerij oan'e Rige fuort by Abbegeasterketting.

Dorpscanon van Folsgeare

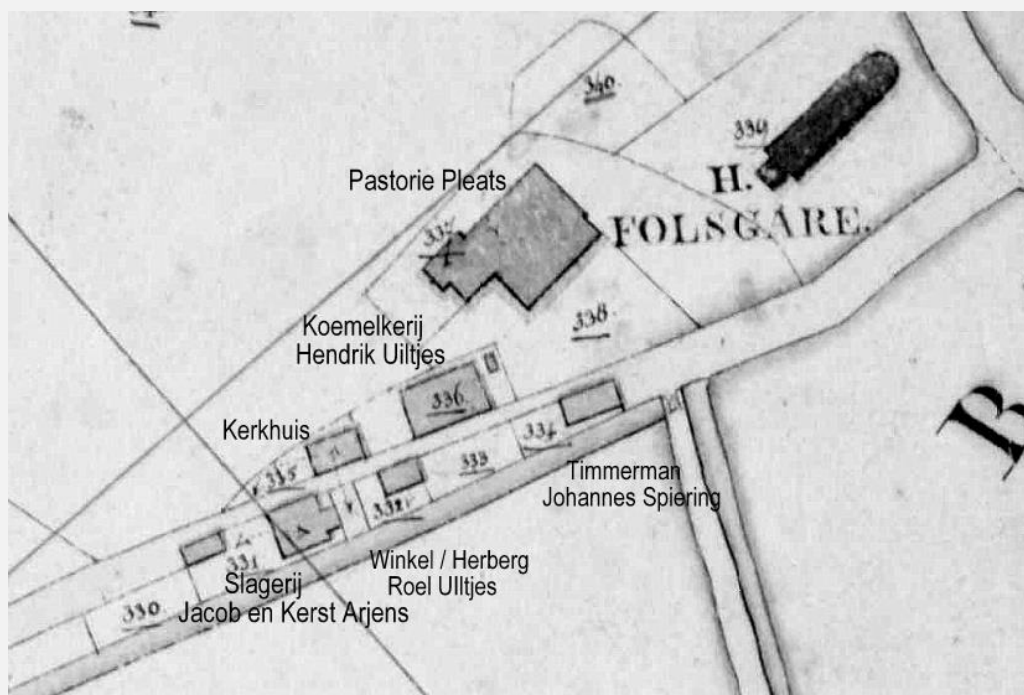
Willem Sjerps Twijnstra

Yn 1817 wurdt Antje Willems berne. Dêrnei komme der noch sân bern fan wa't der trije jong ferstjerre.

Yn 1830 ferhuzet de famylje Twijnstra nei Folsgeare. Yn it doarp steane, útsein in tsjerke en in pastorijsbuorkerij, noch mar fiif hûzen. Oan'e súdkant fan'e Tsjaerddyk is in timmerbedriuw (Tsjaerddyk 42), in winkel / herberch (Tsjaerddyk 38), in slachter (Tsjaerddyk 36 e.f), oan'e noardkant in komelkerij (de lettere Tempel) en in tsjerkehûs.

De húshâlding Twijnstra lûkt yn by Kerst en Jacob Arjens en Willem Sjerps wurdt slachter fan berop. In Folsgeare wurde der noch ris seis bern berne. Der ferstjerre twa bern.

Nei 1836 feroaret it oansjen fan Folsgeare. Timmerman Johannes Spiering bout op it perseel mei de namme Baetwe in buorkerijke (Tsjaerddyk 44) dêr't hy fierder giet mei syn timmersaak. Yn it âlde pân komt Hans Kreger dy't dêr útein set mei in kûperij. Freerk Willems, de âldste soan fan Willem Sjerps (berne 1825) wurdt hjir learling kûper. Soan Pieter Willems (berne 1828) giet yn'e lear by timmerman Spiering.

Folsgeare
rond 1830

kaartsje Kadaster

Jacob en Kerst Arjens Hylkema binne slachter en hikke en tein yn Folsgeare. Jacob is frijfeint en Kerst Arjens is troud mei Atje Riemers. Jacob Arjens ferhuzet om

Dorpscanon van Folsgeare

Willem Sjerps Twijnstra

1835 hinne nei Easterein. Net ien fan'e bern fan Kerst en Atje wolle de slachterij oernimme en sadwaande komt dizze yn 1840 te keap. Willem Sjerps en syn buorman Roel Uiltjes nimme it beslút om tegearre de slachterij en it perseel 330 dêrneist keapje te litten troch timmerman Johannes Spiering. Willem Sjerps jout opdracht foar de bou fan in nije slachterij oan'e timmerman. (Tsjaerddyk 30/28). Yn 1841 draagt timmerman Spiering it nije pân oer oan Willem Sjerps. Johannes Spiering keapet dêrnei de âlde slachterij. Hy sloopt it pân en set der in nij winkelpân del mei dêr efter in wenning (Tsjaerddyk 36).

De bern Twijnstra wurden âlder en trouwe. Antje en de fiif soannen bliuwe nei harren houlik wenjen yn Folsgeare oan'e Tsjaerddyk. Allinne Trijntje ferhuzet nei har houlik nei Tirns. Geertje, de jongste, bliuwt by har âlden yn'e hûs.

Willem Sjerps wurdt 63 jaar en wol it rêstiger oan dwaan. Yn 1855 ferkeapet hy de slachterij oan Johannes Feddes Breeuwsma en hy lit wat fierderop in komelkerij bouwe mei romte foar in pear bisten (rjochter part fan Tsjaerddyk 26b). Willem Sjerps wurdt fan slachter, no keapman en komelker. Yn 1862, op 70 jierrige leeftyd, wurdt it boer-wêzen him te dreech en hy ûndernimt in nij aventoer.

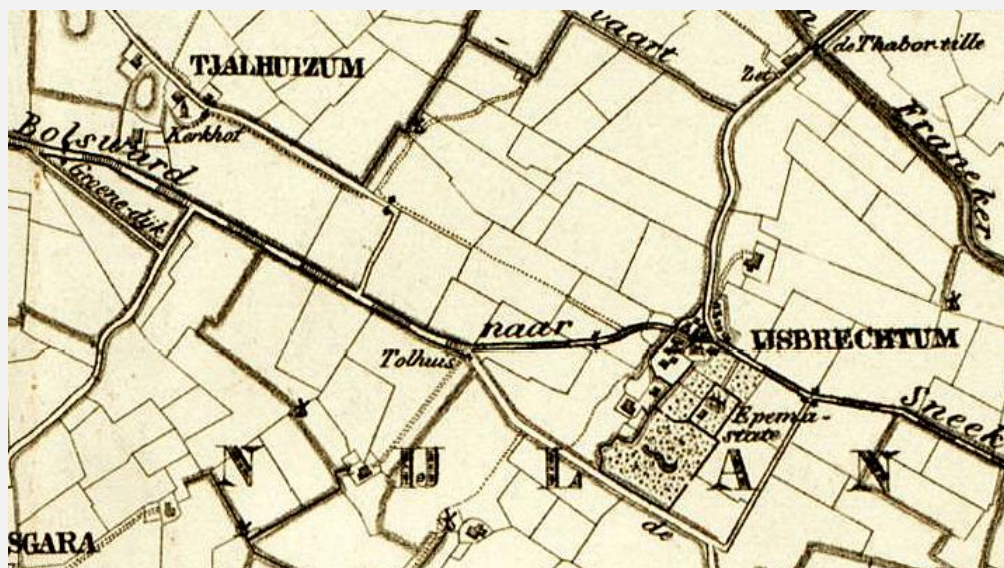
Willem Sjerps pachtet it tolhûs, oan'e yn 1844 nije oanleine Mac-Adamdyk fan Snits nei Boalsert ûnder Ysbrechtum. It pân oan'e Tsjaerddyk wurdt op 9 jannewaris 1862 ferkocht oan Albert Tetmans Stiensma en syn frou Ytje Ates Harstra. Albert Tetmans is boer op'e pastorijbuorkerij yn it doarp en wol rintenierje fan 12 maaie 1862 ôf. Hy sil lykwols nea yn it pân oan'e Tsjaerddyk wenje want hy ferstjert hommels op 5 maaie 1862.

Willem Sjerps en syn frou Japke Pieters ferhúzje mei harren jongste dochter Geertje op 12 maaie 1862 nei Ysbrechtum. Dêr wennet ek syn jongste broer Gerben Sjerps mei syn frou Scholtjen Jacobs Schoustra sûnt harren trouwen yn 1826.

Oant de oanlis fan'e Mac-Adamdyk wiene der allinne net ferhurde wegen dy't gauris ûnbegeanber wiene. De Skot John McAdam ûntwikkele in dykferhurding wêrtroch it hiele jier troch gebrûk makke wurde koe fan'e dyk. De dyk, dy't neamd wurdt nei de útfiner, bestiet út in basis fan grouwe stienkerrels dy't ôfwalst wurdt mei lytse kerrels. It oanlizzen fan dizze dyk is in djoere oangelegenheid. Om de kosten der wer út te heljen, wurdt by de ôfslach nei Hartwert en by Ysbrechtum yn 1844 in tolhûs boud.

Dorpscanon van Folsgeare

Willem Sjerps Twijnstra

kaartsje Eekhof

De nije Mac-Adamdyk wurdt geoptimalisearre en dêrfoar wurdt tusken it tolhûs en Ysbrechtum in nij stik dyk oanlein om de rûte yn te koartsjen. It eardere stikje Brededyk by it tolhûs is no fytspaad wurden nei it bedriuweterrein de Hemmen II.

Tolhûs by Ysbrechtum
om 1930 hinne mei der
nêst de yn 1882
oanleine trambaan.

foto: Tresoar

Fan 1862 ôf oant syn ferstjerren op 5 july 1869 is Willem Sjerps tolgarder. Dêrnei nimme Japke en Geertje it oer oant 12 maaie 1871, wêrnei't se wer nei Folsgeare ferhúzje.

As Japke en Geertje wer werom komme yn Folsgeare is it oansjen fan it doarp behoarlik feroare. Der stiet in nije tsjerke en it tal wenningen is ferdûbele.

Dorpscanon van Folsgeare

Willem Sjerps Twijnstra

Se sette harren ta wenjen yn it tsjerkehûs oan'e noardkant fan'e Tsjaerddyk. Japke wurdt fersoarge troch har jongste dochter Geertje en se wennet middenmank har bern en bernsbern. Antje, de âldste dochter, is stoarn mar har fiif soannen binne allegearre troud en hearre ta de middenstân yn it doarp.

Op 16 july 1873 ferstjert Japke en út respekt dogge de twa grutte boeren út it doarp, Eile van der Gaast (pastorijbuorkerij) en Hessel Boschman (Tsjaerddyk 31) oanjêfte.

Der wurdt yn dy tiid wol sein dat, wannear't je: "Twijnstra" roppe soene op'e Tsjaerddyk, hast alle doarren iepen gean soene. Hjoededei wennet der gjin Twijnstra mear yn it doarp.

De iennige oantins oan'e Twijnstra's is de tinkstien fan Gerrit Willems Twijnstra, in efter pake- en beppesizzer fan Willem Sjerps en Japke Pieters, yn'e gevel fan Tsjaerddyk 42 dêr't harren âldste soan Freerk Willems kûper wie.

Tsjaerddyk 42 yn 1962 mei de tinkstien tusken de ruten.

foto Harmen Wiersma

Dorpscanon van Folsgeare

Willem Sjerps Twijnstra

Colofon

Tekst: Atse Bruin

Bewurking en oersetting: Wytske Heida

Foto's: Wytske Heida, argyf db Folsgeare, Tresoar, Harmen Wiersma

Kaartsjes: Eekhof, Kadaster

Disclaimer: Foar alle foto's jildt, dat der soarchfâldich útsocht is wa't de eigner is en is tastimming frege en krigen foar it brûken yn dit finster. Finsters oer persoanen binne pleatst nei weromkeppeling mei belutsenen. Mocht der nettsjinsteande eat net korrekt wêze, graach de redaksje ynformearje.